

הקשר בין שליטה בשפה האנגלית לבין דפוסי שימוש במקורות מידע בקרב סטודנטים לתואר ראשון בישראל

אילון לוי

בהנחיית: ד"ר רותי אש וד"ר דפנה רבן, אוניברסיטת חיפה

עבור הסטודנט הישראלי, ביצוע מחקר אקדמי כרוך לא רק ביישום הידע התחומי הרלבנטי לנושא אותו הוא לומד, אלא גם בהתמודדות עם תהליך חיפוש ועיבוד מקורות מידע, אשר חלקים משמעותיים ממנו מתבצעים בשפה הזרה לו – השפה השלטת בעולם האקדמי, השפה האנגלית.

מחקר זה מבקש לבחון את הקשר בין מידת השליטה בשפה האנגלית לבין התנהגות המידע (Information Behavior) של סטודנטים ישראלים לתואר ראשון, כפי שבאה לידי ביטוי בדפוסי השימוש שלהם במקורות מידע במהלך הכנת עבודת חקר אקדמית. בהתבסס על תיאוריית "עקרון המאמץ הקטן ביותר" (Principle of least effort), השערות המחקר גורסות כי סטודנט אשר מידת השליטה שלו בשפה האנגלית היא נמוכה יטה למזער את המאמץ הקוגניטיבי הנדרש ממנו במהלך חיפוש ועיבוד מקורות מידע על ידי הסתפקות במידע באיכות ו/או בכמות נמוכה יחסית.

המחקר ישלב בין שתי שיטות מחקר כמותניות – ניתוח מקורות (citation analysis) וסקר. ניתוח המקורות של עבודות חקר סמינריוניות יספק ממצאים לגבי דפוסי השימוש במקורות מידע של סטודנטים לתואר ראשון, בעוד ששאלון המחקר עליו ישיבו אותם סטודנטים יספק כלי למדידת מידת השליטה שלהם בשפה האנגלית ולניטור משתנים מתערבים.

המחקר שואף לתרום לביסוס גורם השפה הזרה כמרכיב משמעותי בהתנהגות המידע של סטודנטים דוברי אנגלית כשפה שנייה, ולהבנת הקשרים בין גורם זה לבין דפוסי השימוש במקורות המידע של סטודנטים אלו. בנוסף, יתרום המחקר להעמקת גוף הידע הקיים ביחס להתנהגות המידע של סטודנטים ישראלים. בפן המעשי, המחקר עשוי לתרום לצוותי הספריות האקדמיות, לסגלים האקדמיים ולמפתחי מערכות מידע, אשר יוכלו להיעזר בתובנות מפורטות יותר לגבי מכשול מרכזי העומד בפני קהל היעד שלהם, לצורך התאמת השירותים ודרכי הסיוע אותם הם מספקים לסטודנטים.